

Молодий комуніст

ОУНБ
ІМ. Д.І.ЧИЖЕВСЬКОГО

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ

Рік видання XV
№ 134 (1926)

ВІВТОРОК, 5 листопада 1974 року

Ціна 2 коп.

ПІД ЛЕНІНСЬКИМ ПРАПОРОМ ДРУЖБИ НАРОДІВ

Урочисте засідання ЦК Компартії Киргизії і Верховної Ради Киргизької РСР

У Фрунзе 2 листопада відбулося єдине урочисте засідання ЦК Компартії Киргизії і Верховної Ради Киргизької РСР, присвячене 50-річчю утворення республіки і створення Компартії Киргизії.

Оплесками зустріли учасників урочистого засідання товариша О. М. Косигіна. Разом з ним у президії — перший секретар ЦК Компартії Киргизії Т. У. Усубалієв, Голова Президії Верховної Ради Киргизької РСР Т. Кулагол, Голова Ради Міністрів республіки А. С. Суїмбаєв, члени бюро ЦК Компартії Киргизії, керівники делегацій союзних республік, міст Москви, Ленінграда, Середньозахідського військового округу, крошадських моряків, знатні виробничі та громадські представники.

Урочисте засідання відкрив перший секретар ЦК Компартії Киргизії Т. У. Усубалієв.

За дорученням Центрального Комітету Комуністичної партії Киргизії, Президії Верховної Ради Киргизької РСР і Ради Міністрів республіки він падав і сердечно поздоровив робітників, колгоспників, інтелігенцію, комуністів і комсомольців, усіх трудящих республіки з великим і світлим святом.

Звучать Державні гімни СРСР і Киргизької РСР.

З величезним піднесенням учасники урочистого засідання обирають почесну президію у складі Політбюро Ленінського ЦК КПРС на чолі з товаришем Л. І. Брежнєвим.

Тепло зустрінутий присутніми на засіданні виступив з промовою член Політбюро ЦК КПРС, Голова Ради Міністрів СРСР товариш О. М. Косигін. Наприкінці він зачитав Указ Президії Верховної Ради СРСР про нагородження Киргизької РСР орденом Жовтневої Революції і під тривалі оплески учасників засідання прикріпив орден до прапора республіки.

З доповіддю про 50-річчя Киргизької Радянської Соціалістичної Республіки і Компартії Киргизстану виступив перший секретар ЦК Компартії Киргизії Т. У. Усубалієв. З славною річницею трудящих Киргизької РСР поздоровили керівники делегацій братніх республік.

З величезним піднесенням учасники урочистого засідання прийняли вітальний лист Центральному Комітету КПРС, Президії Верховної Ради СРСР, Ради Міністрів СРСР.

(ТАРС).

ЇХ ЗНАЮТЬ сьогодні поіменно. Їх знають кожного в обличчя в цехах наших заводів і фабрик, за прилавком, в майстерні училища. Сивоскроні ветерани праці і ті, хто, освоївши їх науку, вчать вісімнадцятилітніх мудрості життя і праці, вчать за велінням робітничої совісті, за велінням серця — це їх ми зовсім теплими і такими вагомими словами — наставники молоді. Це їх на XVII з'їзді Ленінського комсомолу вшанувала вся юнь Країни Рад, віддаючи належне їх безкорисній і копійній роботі у вихованні гідної робітничої зміни.

З часу зародження руху наставництва чимало цій благородній справі віддають свій багатий досвід, знання ветерани праці Кіровоградщини. Минулої суботи відбувся перший обласний зліт наставників молоді. Ініціатори його — Кіровоградська обласна рада профспілок та обласний комітет ЛКСМ України. На зліт прибули наставники молоді, секре-

тарі міськомів і райкомів Компартії України, голови обкомів, фабрично-заводських і місцевих комітетів профспілок, секретарі міськомів, райкомів комсомолу, комітетів комсомолу великих підприємств, будов, колгоспів, радгоспів.

З доповіддю «Про підвищення ролі наставників у вихованні молодих робітників у світлі завдань, поставлених в промові Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва на XVII з'їзді ВЛКСМ» на зльоті виступив перший секретар обкому Компартії України Михайло Митрофанович Кобильчак.

Програма КПРС, рішення XXIV з'їзду пар-

тій, — сказав доповідач, — визначили зміст і основні напрями ідейно-виховної роботи. Це — формування у всіх радянських людей наукового марксистсько-ленінського світогляду, виховання нового комуністичного ставлення до праці, утвердження

У формуванні молодого робітничої зміни, — підкреслює доповідач, — партійні, профспілкові і комсомольські організації враховують те, що молоді люди, вступаючи в життя, багато не знають і не випробували того, що випало на долю старших поко-

ГОРДЕ ЗВАННЯ — РОБІТНИК

Із першого обласного зльоту наставників

комуністичної моралі, розвиток соціалістичного патріотизму і інтернаціоналізму, непримиренне боротьба проти буржуазної ідеології і її пережитків. Завдання, поставлені в рішеннях XXIV з'їзду КПРС, промові Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва на XVII з'їзді комсомолу, стали нашою програмою дій у вихованні молодих будівників комунізму.

лінь. Чи не тому, виникає питання, у деяких із них з'являються утриманські, непомірні особисті запити, обивательські настрої?

Рух наставників народився 10 років тому в Ленінграді з ініціативи бригадира слюсарів-складальників електромашинобудівного об'єднання «Електросила» С. С. Вітченка. За змістом, за своїм значенням наставництво засадувало того, щоб зазвучати з такою ж силою, як звучав у 30-ті роки стахановський рух. Головне завдання наставників — виховати у молодих робітників високу політичну свідомість, комуністичне ставлення до праці, любов до обраної професії, ростити висококваліфікованих майстрів своєї справи, активних будівників комунізму.

Далі доповідач докладно зупиняється на розвитку наставництва в нашій області.

Обком, міськоми, райкоми партії затвердили заходи по дальшому розвитку цього руху, обговорили їх на робітничих і комсомольських зборах. Для надання дієвої допомоги і координації наставників, узагальнення і розповсюдження їх досвіду роботи, на багатьох підприємствах створили ради наставників. Обласна рада профспілок і обком ком-

(Закінчення на 2-й стор.).

На фото: учасники першого обласного зльоту наставників молоді. Зліва направо: В. Х. ХОМЕНКО, завідувач магазину м. Мала Виска, І. С. ПОЛІТАЄВ, інструктор Кіровоградського автопідприємства № 10021, В. В. ЛЕВЧЕНКО, завідувач відділом Малинінського університету, М. І. ДАР'ІН, слюсар Світловодського підприємства об'єднання «Світловодська», М. А. БОЧАРОВ, слюсар Кіровоградського автопідприємства № 10021.

Фото В. КОВПАКА.

НА ПРИЗ
ГАЗЕТИ
3000 "МК"
ПЕРШІЙ
ТРИТЯСЯЧНИЦІ
КІРОВОГРАДСЬКОЇ

Валентина Славенська ще наприкінці липня першою серед молодих майстрів машинобудівного доіння Кіровоградщини подолати рубіж три тисячі кілограмів. З трудовою перемогою її телеграмою вітала Герой Соціалістичної Праці, доярка з колгоспу «Комуніст» Новомиргородського району Н. П. Осиповська.

Боротьба за три тисячі палі серед молоді набрала широкого розмаху. Правофлангові у змаганні Ольга Козаченко, Світлана Григор, Лідія Шербиша, Марія Ліна заповітний рубіж перейшли у серпні, а вересень став місяцем масових рапортів.

Серед комсомолів Знам'ян-

А ЯК БУТИ ВІДСТАЮЧИМ?..

ського району першою рапортувала про успіх Галина Влащенко з колгоспу імені Шевченка. Вона реально претендує на встановлений Знаменським міськомом комсомолу вище «Кращий молодий доярка району». Міськом комсомолу проводить значну роботу по організації соціалістичного змагання між молодими тваринниками району, вчасно підбиває підсумки, результати трудового суперництва швидко стають відомі всім учасникам, а це значно активізує молоді на дострокове виконання своїх завдань.

У десятці кращих молодих доярок Кіровоградщини останнім часом немає представників Устимівського району. Проте, в районі багато комсомолок мають підстави стати тринадцятирічними. У Софії Ленінської із Сагайдацької птахофабрики, яка очолює змагання серед молодих тваринників, на кожну корову по 3109 кілограмів молока. Не сьогодні — завтра цей

рубіж перейдуть А. Притупа з Сагайдацької птахофабрики, В. Гріджук з колгоспу імені Дзержинського, Н. Драгаліна з радгоспу імені Димитрова, В. Стернічук з колгоспу імені Карла Маркса. Потрібно віддати належне працівникам відділу комсомольських організацій Устимівського райкому комсомолу. Вони часто бувають на МТФ, знайомляться з умовами праці молодих доярок, коли потрібно, допомагають. В листопаді райкомівні чекають рапорти про успішне виконання завдань ще від 15 майстрів машинобудівного доіння.

Надія Говорун з колгоспу імені Ульянова Голованівського району у першому кварталі була володарем призу «Перший тринадцятирічний Кіровоградщини». Зараз її привітання немає навіть у десятці, та Н. Говорун незмінно очолює змагання серед молодих доярок району. Її подруги по роботі Валентина Парохолько та Ганна Цигун — на другому та третьому

місяцях. А як працює молоді з інших господарств? В районі 120 молодих доярок, 5 комсомольсько-молодіжних колективів МТФ. Проте похвалитись нічим. Члени комсомольсько-молодіжних колективів МТФ колгоспу імені Енгельса, де групкомсоргом Марія Цегельник, надали трохи більше, ніж по тисячі кілограмів молока. В райкомі комсомолу знають про це, але дієвої допомоги відстаючим не надають. Чому б, скажімо, передовикам соизмагання, тим же Н. Говорун, В. Парохолько, Г. Цигун не побувати на відстаючих фермах, не надати практичну допомогу молоді? Можливо, змагання і стало б тут дієвим, якби проводили роботу безпосередньо в колективах, а не підбивали підсумки формально, використовуючи для цього дані із відомостей районного управління сільського господарства.

Масовість, спрямування зусиль молодих майстрів маши-

ного доіння на боротьбу за три тисячі палі — така мета змагання на приз «Перший тринадцятирічний Кіровоградщини». Участь у цьому багатьом молодим дояркам допомагає виконувати соціалістичні зобов'язання. На тих, хто попереду, рівняються, їх намагаються підгодувати. А як же бути відстаючим? Їм конче потрібна допомога. Саме в цьому напрямку ведуться роботи у Петрівському, Кіровоградському, Добровеличківському, Новоархангельському, райкомів комсомолу. Тут несвочасно підбивають підсумки змагання не контролюють роботу комітетів комсомолу яким потрібно зосередити центр своєї роботи на питаннях розповсюдження передового досвіду, організації допомоги молодим тваринникам. І зараз в більшості перших комсомольських організацій багато роблять для того, щоб молоді доярки останні місяці року працювали під девізом: «Визначальному — ударний фінанс».

П. КУЦЕНКО,
студент факультету журналістики Київського державного університету.

ГОРДЕ ЗВАННЯ—РОБІТНИК

(Закінчення).

сомолу розробили примірне положення про наставників у трудових колективах, умови соціалістичного змагання і систему їх морального і матеріального стимулювання.

З АРАЗ в області нараховується 3355 наставників, в тому числі в промисловості — 1179, в сільському господарстві — 1222 чоловіка. Вони передають свій професійний досвід, майстерність 9115 молодим виробникам. До числа ветеранів-наставників молоді належить двічі Герой Соціалістичної Праці О. В. Піталов. Він нагороджений знаком

В. І. МОТОРНИЙ: «Враховуючи досвід наставників і завдання молодих, добиваємося вищих врожайів...».

ЦК ВЛКСМ «Наставник молоді», його чудову школу, а вірніше «народну академію» пройшли понад 12 тисяч молодих механізаторів колгоспного виробництва. Свій багатий досвід передають молоді наставники — робітники заводу «Червона зірка» товариші Шиш і Кошурко, повний кавалер «Шахтарської слави», машиніст екскаватора Морозівського вулгарозрізу товариш Резніченко, машиніст Знамянського локомотивного депо товариш Кудря та багато інших.

Дальшому розвитку цього патріотичного руху в області сприяв відкритий лист зачинателя наставництва в країні Героя Соціалістичної Праці С. С. Вітченка, опублікований в обласній молодіжній газеті.

Вартіс підтримки досвід організації роботи наставників на Олександрійському електромеханічному заводі. Парком розробив спеціальне положення про наставництво, створено раду. На підприємстві діє цілий комплекс засобів морального заохочення: присвоюється звання «Кращий наставник молоді», «Кращий робітник по професії», «Кращий спеціаліст заводу», «Кращий майстер», «Краща бригада». Всі наставники зі своїми підопieczними уклали договори на соціалістичне змагання, допомагають молодим робітникам в індивідуально-сприємному і бригадному навчанні, надають практичну допомогу у виконанні соціально-виробничих і трудових традицій підприємства. Наставництво зосереджено в бригадах, куди перенесли всю масово-політичну роботу серед молоді. На заводі створено сім комсомольсько-молодіжних бригад. Трудове наставництво сприяє згуртуванню колективу, зміцненню дисципліни і організованості, завдяки йому на заводі в цьому році підготовлено 38 молодих робітників, а близько 300 підвищили свою кваліфікацію.

Організаторська, ідейно-виховна робота партійної і комсомольської організацій заводу підпорядковані єдиній меті — виконанню планів четвертого, визначального року п'ятирічки, зустрічних планів і соціально-виробничих. Бюро обкому Компартії України схвалило патріотичну ініціативу трудівників Олександрійського електромеханічного заводу розгорнути широкий рух за досягнення найвищих показників по якості продукції і продуктивності праці, ефективності виробництва. Обов'язок наставників стати на чолі цього чудового руху.

В області, говориться в доповіді, все більш чітко визначаються найважливіші напрямки розвитку на-

ставництва. Перш за все, виділяється індивідуальне шефство кадрових робітників над одним, двома чи трьома підлітками. Поряд з ним більш широко розповсюдження набуває і колективне шефство. Яскравим прикладом поєднання цих двох форм служать постановка роботи на орден Жовтневої Революції і Трудового Червоного Прапора заводу «Червона зірка». Наставництво — частина єдиного комплексу заходів виховання молоді в трудових колективах. Про винятковий вплив його на повсякденні діла і вчинки молодих механізаторів свідчить приклад комсомольсько-молодіжної тракторної бригади колгоспу «Зоря комунізму» Новоархангельського району, яку очолює Герой Соціалістичної Праці, лауреат премії Ленінського комсомолу В. І. Моторний.

Наставництво, народившись в робітничому класі, проклало дорогу в школі і професійно-технічні училища.

В ОБЛАСТІ, однак, як зазначалося в доповіді, ще не створено чіткої системи навчання наставників, недостатньо узагальнюється досвід їх роботи.

Партійні, профспілкові і комсомольські організації області, сказав на закінчення доповіді, повинні сповна використовувати наставництво як метод виховання молоді, який допоможе вирішувати завдання підвищення професійних знань юнаків і дівчат, виховання комуністичного ставлення до праці, ідейно-політичного і морального виховання.

ОБГОВОЮЮЧИ доповідь першого секретаря обкому Компартії України М. М. Кобильчака, учасники першого обласного зльоту наставників розповідали про свій досвід роботи, ділилися планами на майбутнє у справі виховання трудової молоді. Голова заводу профспілки орден «Знак Пошани» Кіровоградського заводу тракторних гідроагрегатів О. М. Мартин у своєму виступі підкреслює, що наставництво на підприємстві не просто навчання і виховання робітників, а справжнє змагання. І наставник, і вихованець укладають товариську угоду. Наставник зобов'язується навчити

молодого робітника своїм прийомом праці, поділитися з ним відповідальністю за його навчання, поведінку в побуті, на заводі. Молоді робітники беруть зобов'язання у визначений строк добитися рівня виробітку наставника, успішно вчитися, активно брати участь у громадському житті.

В. І. КОВАЛЕНКО: «Наставники допомагають новачкам швидше влитися в колектив...».

Наставництво — порівняно недавно набуло розмаху в нашій області, не узагальнено поки що досвід цього руху. Машиніст екскаватора Головінського розрізу комбінату «Олександрівський», наставник молоді М. М. Попович з трибуни зльоту запропонував організува-

ти в області навчання наставників, використовувати семінарські заняття, теоретичні конференції, обмін досвідом.

Бригадир комсомольсько-молодіжної тракторної бригади колгоспу «Зоря комунізму» Новоархангельського району, Герой Соціалістичної Праці В. І. Моторний зупинився на питанні ролі наставника в справі підвищення професійної майстерності молодих механізаторів.

Не один десяток чудових майстрів виховав ветеран тракторної бригади П. І. Ільченко. Його колишні учні — Василь Чабан, Василь Ткаченко, Володимир Сухоребрий досконало опанували сучасну техніку, вже самі передають знання новому поколінню хліборобів. І сьогодні із 80 механізаторів 57 — першого і другого класу. У них на 15-20 процентів продуктивність праці вища, ніж у механізаторів третього класу. Увесь комплекс виховання молоді в колективі підпорядкований вирішувати високі і сталі врожайні завдання із року в рік. З гордістю доповідає прославлений хлібороб, що бригада, виконуючи рішення XXIV з'їзду КПРС, п'ятирічний план виробництва зерна виконала за 4 роки. Це повідомлення учасники зльоту зустріли дружними оплесками.

На питанні «Боротьба за високу дисципліну праці — головне в діяльності наставників» зупинився у своєму виступі бригадир теслярів будівельного управління «Цивільбуд» комбінату «Кіровоградважбуд» В. І. Копаленко. Наставники молоді слюсар-штампувальник інструментального цеху заводу «Червона зірка» В. Г. Павафілов, бригадир слюсарів по металоко-

Р. М. ВОЛОШИНА: «Вечори трудової слави, посвячені в робітничі — дійовий захід виховання молодих...».

струкцій Олександрійського електромеханічного заводу М. М. Лавренко, директор гастроному № 1 м. Олександрії Н. І. Підгорна на фактах своїх колективів розповіли про роль особистого прикладу наставників, форми і методи роботи наставників у вихованні молоді.

З великою увагою учасники зльоту слухали виступи майстра виробничого навчання Кіровоградського ПТУ № 4 Г. А. РУДЕНКО і директора Гайворонського міжшкільного центру трудового навчання і профорієнтації учнів Е. М. СТАВЧАНСЬКОГО. Вони, зокрема, на яскравих прикладах розповіли про те, як наставництво із робітничих колективів зробило крок в майстерні і класи області.

Щороку на підприємствах виробничого об'єднання «Дніпроенергобудіндустрія» росте потяг юнаків і дівчат до технічної творчості. Явище не випадкове тут. Наставники-ветерани, комітети комсомолу залучають молоді до участі в раціоналізаторській і винахідницькій роботі. Наставництво сьогодні допомагає юнакам і дівчатам швидше вливатися в трудові колективи, освоювати нову техніку, нові потужності підприємства. Про це говорила секретар комітету комсомолу головного заводу виробничого об'єднання Галина БІЛОМАЗ.

Темі «Культосвітні заклади і виховання молодих робітників на революційних, бойових і трудових традиціях робітничого класу» присвятила свій виступ директор Палацу культури ім. Жовтня міста Кіровограда, заслужений працівник культури УРСР Р. М. Волошина.

Учасники першого обласного зльоту наставників прийняли звернення до всіх наставників молоді Кіровоградщини.

В. КОЧУБЕЙ — ПЛАВІЛЬНИК ЦЕХУ № 6 СВІТЛОБОДСЬКОГО ЗАВОДУ ЧИСТИХ МЕТАЛІВ. КОМСОМОЛЕЦЬ УДАРНИМ ТРУДОМ ЗАВЕРШУЄ ВИЗНАЧАЛЬНИЙ РІК ДЕВ'ЯТОЇ П'ЯТИРІЧКИ, ЩОЗМІНИЛИ ЗАВДАННЯ НІМ ПОСТІПНО ПЕРЕВИКОНУЮТЬСЯ. Фото А. БУДУЛАТЬЕВА.

Б ЛИДУЖИХ на зборах не було. Кожен хотів виступити, розповісти і про успіхи, і про недоліки в роботі. А зроблено комсомольцями за звітний період чимало. На усіх ділянках сільсько-господарського виробництва трудилась молодь. Дивлюсь на кожного з них і помічаю, як соліднішають вони, стаючи справжніми хліборобами.

Ось у першому ряду сидить Михайло Мироненко. Пам'ятаю, як прийшов юнак після десятирічки у колгосп, виявив бажання на тракторі працювати. Закінчив курси механізаторів. Добрий наставник хлопцю дістався — досвідчений тракторист Володимир Кас'яненко. Навчив Михайла за машиною ходити, лагодити її, поважати техніку. І вже минулого року Михайло був удостоєний урядової нагороди. Зараз його можна бачити на відповідальних ділянках виробництва. Повагою односельчач користується молодий механізатор: депутат сільської Ради обрано. Громадська робота забирала багато часу, але юнак встигає ще й в колгоспному хорі виступити, в футбол пограти.

Поруч з Михайлом сидить комбайнер Олександр Рубаненко. Теж відомий механізатор. Дарма, що недавно сіз за кермо. У соціалістичному змаганні на косовиці ранніх зернових досвідченим комбайнером не поступався першості. Та й зараз, збираючи соняшник, щоденно перевищує норми виробітку. Багато моїх товаришів, сумлінних трудівників, активістів зібралось у залі. Тут і механізатори Микола Шаповалов, Микола Орлов, і тваринники Любов Черкасенко, і ще багато молодих, хто своєю працею прославився, хто з газетою чи з журналом приходять на тваринницькі ферми і

польові табори, хто дбає, щоб юнаки і дівчата господарства стали значущими ГПО.

Спортсмени наші також домоглися неограничених успіхів: штангісти — незмінні учасники обласних змагань, чемпіоном району з настільного тенісу став першорозрядник Сашко Орешков, футболісти вибороли п'яте місце на першості району, а в змаганні на кубок дійшли до фіналу. Майже кожен комсомолец склав нормативи комплексу ГПО. Перезажа більшість членів нашої комсомольської організації — учасники художньої самодіяльності. Хор сільського

УВАГА—ГОЛОВНОМУ

Будинку культури брав участь в обласному огляді.

Якими не є вагомими успіхи, комсомольці багато говорили і про недоліки. Микола Курлов звернув увагу на необхідність поліпшити заняття в системі комсомольської політосвіти. Наголосив, що політичне загартовування молоді має стати одним з найважливіших питань підвищення боєвості комсомолу. Тетяна Маркова наголосила, що не все ще зроблено, аби соціалістичне стало дієвим, охоплювало найбільшу кількість молоді села.

У своєму рішенні учасники зборів закликали юнаків і дівчат господарства боротися за перетворення у життя рішень XXIV з'їзду КПРС та XVII з'їзду ВЛКСМ, за виконання планів і соціалістичних зобов'язань п'ятиріччя.

В. КОЛЕСНИКОВ, секретар комітету комсомолу колгоспу «Победа» Кіровоградського району.

МАЙСТРИ ВОГНЕННОЇ ДУГИ

КИЇВ. (РАТАУ). У цьому змаганні визначилися переможці і переможени, але не було тих, хто б програв. Кожний з 36 учасників фіналу першого всесоюзного конкурсу молодих електрозварників, який проходив на київському суднобудівному заводі «Ленінська кузня», збагатився досвідом, необхідним для подальшого підвищення професійної майстерності.

До заключної частини змагань допускалися робітники не нижче четвертого розряду, які зайняли перші два місця на зональних і республіканських першостях. Програма конкурсу вимагала виявити добре знання устаткування, вміння правильно чигати креслення,

швидко і добротно виконання всіх шести заданих операцій, глибоке розуміння теорії.

Особливу увагу було приділено якості і швидкості роботи. Уважно спостерігали члени авторитетного журі за виконанням геометрії шва, рівномірністю його формування та іншими тонкощами. По 15 хвилин на зварювання кожного вузла було у розпорядженні учасників фіналу. За кожну хвилину дострокового виготовлення деталі вони одержували додаткові бали, а за наднормативну — штрафні очки. Правда, склад учасників змагання був такий сильний і рівний, що вдаватися до азартних покарання не довелося.

Уже на самому початку конкурсу стало ясно: явної переваги не доб'ється ніхто. І все ж змагання змагання. В якихось компонентах майстерності Володимир Дрозд (БРСР), Валерій Черненко, Володимир Філіппов (обидва з РРФСР) діяли швидше, вправніше. В такому порядку вони й зайняли призові місця.

Фінал першого всесоюзного конкурсу молодих електрозварників став і міжнародним оглядом професійної майстерності. Річ у тому, що в ньому виявили бажання взяти участь робітники з країн членів РЕВ. У Київ приїхали 11 представників НРБ, УНР, ЧССР, НДР, ПНР, а також СФРЮ. Вони взяли участь у змаганні поза конкурсом. Але між ними теж було визначено кращого. Ним став представник Югославії Петр Радот.

ПІД ЧАС Великої Вітчизняної війни мені довелося брати участь в боях у складі 6-ї Орловської, Хінганської дивізії Червонопрапорної, ордена Суворова стрілецької дивізії, якою командував генерал-майор І. Ф. Обушенко.

В 44-му ми билися з ворогом на землі Кіровоградщини. І мені б дуже хотілося, щоб про подвиги воїнів більше знала наша молодь.

Вперше нам, однопольчанам, пощастило зустрітися через 29 років — 9-го травня 1973 року у селі Турії Новомиргородського району. Спільними спогадами вдалося детально відтворити окремі епізоди бойових часів.

В СІЧНІ 1944-го війська першого Українського фронту звільнили від ворога Житомир, фронт наблизився до Шепетівки і Вінниці. А воїни 2-го Українського фронту під командуванням генерала І. С. Конева вигнали фашистів з Кіровограда. Дніпро майже всюди був в тилу наших військ. Але гітлерівські війська ще міцно трималися біля Канева.

Ставка Гітлера не шкодувала для плавидару ні живої сили, ні бойової техніки. Для його укріплення були зняті військові з'єднання з порогів з інших ділянок фронту, перекинуто військові з'єднання з Франції та Італії. Перед радянськими військами вступив після Сталинграда постало складне завдання: по оточенню і знищенню великої кількості військ ворога.

Для відвернення уваги гітлерівців від напрямку головного удару дві гвардійські армії, що займали ру-

божі на південний захід від Кіровограда, перейшли в наступ. У ніч на 24 січня 1944 року з рубежів річки Сухий Ташлик розпочали наступ, а вранці до них приєднались головні сили 53-ї армії генерал-лейтенанта І. В. Галазіна. До складу цієї армії входила і наша дивізія під командуванням генерал-майора І. Ф. Обушенка.

Радянські війська прорвали оборону противника на рубежі Вербіва, Калинівка, Красносілка і почали переслідування ворога.

ЖОРСТОКІ бої розпочалися в районі сіл Бурти, Оситняжки, Писарівки. Тільки на село Тишківку було спрямовано гі-

тлерівський батальйон і направили в атаку другий батальйон в напрямку відділку Капітанівського буржорадгоспу. В цьому бою полк зазнав великих втрат. Гітлерівці кидали в бій нові і нові підкріплення. Утримуючи оборону між відділком буржорадгоспу і залізничною колією, наш 125-й полк був відірізаний від основних сил дивізії і потрапив в оточення. Гітлерівці ввели в бій «Тигри», «Паутери», «Фердинанди».

Без продовольства, з обмеженою кількістю боеприпасів, без медикаментів полк продовжував відбивати шапелі

попання потрапило в міцний «мішок». Гітлерівці знову винули значні сили, щоб відновити свою оборону на зовнішньому фронті. З тяжкими боями дивізія вдалося перерізати залізничну колію Новомиргород — Капітанівка. Вороже командування знову вступило в дію великі резерви і кинуло на цю ділянку, щоб відновити свою оборону. Один з стрілецьких батальйонів 125-го полку вийшов на околицю села Турії. В цей час від залізничного роз'їзду на батальйоні полку посунули ворожі танки.

Склався критичне становище, що загрожувало нам втратою зайнятих раніше позицій біля залізниці, а стрілецький батальйон, який вів бій у селі Турії, був би відірізаний від решти підрозділів полку, маючи в своєму тилу тан-

ки противника. Необхідно було затримати дії ворога, підтягнути свої підрозділи і закріпитися для відбиття атаки. Зупинити просування танків вдалося дев'ятнадцятирічним лейтенантом, командиром стрілецького взводу Б. К. Ліпатов. Висунувши свою гармату на відкритий вогневу позицію, комсомолец вступив у двобій з ворожими танками. З перших пострілів пошкоджений один танк. Та бій тривав. Навколо сміливця вибухи. Розбито шість гармат, розтощено колесо. Падають убиті і поранені бійці обслуги. Але і в ворожі танки влучило кілька снарядів. Десять ворожих солдат вбито. Біля прицілу гармати залишається тільки

один командир. Смертельний постріл продовжується, ще кілька хвилин. Відважний комсомолец падає вбитим. Але й танки противника відходять в укриття. Цей короткий, але жорстокий бій дав можливість командирів полку відновити становище і закріпитися на цій ділянці, щоб потім перейти в рішучий наступ за село Турію. Відважно відбивали навалні атаки ворожих танків артилеристи 125-го полку під командуванням начальника артилерії полку майора М. М. Шестакова. За цей подвиг лейтенант Б. К. Ліпатов був посмертно нагороджений орденом Червоного Прапора.

Полк поховав свого юного героя біля залізниці, де він вів двобій з ворожими танками.

В день Перемоги 1974 року учасники зустрічі ветеранів дивізії установили обеліск на місці поховання Ліпатова. Завжди біля могили лежать свіжі квіти...

Пам'ятники і обеліски настійно кличуть живих берегти мир, який дорогою ціною завоювали воїни-визволителі.

О. МІРОШНИЧЕНКО, старший сержант запасу, колишній помічник командира взводу полкової розвідки 125-го стрілецького полку, член ради ветеранів 6-ї стрілецької дивізії, інженер.

м. Новоукраїнка.

ДО ОСТАННЬОГО ПОДИХУ

КОМСОМОЛЬСЬКИЙ, ОПЕРАТИВНИЙ

В місті Олександрії відбувся обласний семінар командирів комсомольських оперативних загонів. Не випадково центр шахтарського краю став місцем проведення обласного семінару. Далеко за межами області відомі успіхи Олександрійського міського комсомольського оперативного загону по попередженню правопорушень серед молоді та боротьбі з правопорушниками.

Перед учасниками семінару виступив другий секретар обкому комсомолу Анатолій Новицький з доповіддю «Про роботу комсомольських оперативних загонів області та завдання, які стоять перед ними».

Про форми, методи боротьби з правопорушеннями і попередження їх розповіли у своїх виступах заступник начальника відділу УВС В. М. Янишевський, старший помічник прокурора області А. Я. Саєнко, старший інспектор у справах неповнолітніх УВС В. О. Баранцев.

Досвідом організації роботи комсомольського оперативного загону поділилися перший секретар Олександрійського міського комсомолу Олексій Скідко, заступник начальника Олександрійського МВВС підполковник І. В. Белкін та командир оперативного загону Анатолій Бобко.

Учасники семінару відвідали штаб Олександрійського оперативного загону, оглянули технічні засоби, які використовуються під час чергування, документів загону, а ввечері, після теоретичних занять, вони разом з олександрійськими оперативниками, ходили на чергування.

В останній день семінару члени бюро обкому комсомолу, перший секретар Олександрійського міського комсомолу Олексій Скідко оголосив підсумки обласного огляду роботи комсомольських оперативних загонів. Перше місце зайняв Олександрійський, друге — Бобринецький, третє — Новоукраїнський комсомольський оперативний загони. Переможці огляду були нагороджені перехідними виплатами та грамотами обкому комсомолу.

М. РОЗДЬЄЛЬСЬКИЙ, інструктор обкому комсомолу.

ВЧИТЬСЯ У ВЕТЕРАНІВ

Нещодавно в локомотивному депо станції Знам'янка відбувся вечір-м'якня молодого машиніста. Організували його комітет комсомолу разом з профмісцевком. Вечір відбувся в приміщенні молодіжного клубу «Росвесник». Серед почесних гостей були ветерани праці, наставники: Герой Соціалістичної Праці Г. С. Рикунів, машиніст електровоза кавалер ордена Леніна М. Самохін. Кадрові робітники звернулися до молодих залізнич-

ників з напутнім словом. Від імені молоді робітничої зміни виступив громадський машиніст — інструктор комсомольсько-молодіжної колонії імені XXIV з'їзду КПРС Л. Савін. Молодь завірила ветеранів у тому, що буде гідно продовжувати бойові та трудові традиції старшого покоління.

А. КРИЧУН, секретар комсомольської організації Знам'янського локомотивного депо.

Думки, відгуки, рецензії

МИСТЕЦТВО починається з висловлення речі із автоматизму сприйняття, — ці слова В. Шкловського в певній мірі пояснюють, на мій погляд, успіх фільму студії імені О. Донженка «В бій ідуть тільки «старики»».

Пам'ятає у Н. Когана: «Они нас выдумывают мудрых, Мы будем строги и прями, Они прикрасят и прихрустят, И все-таки проблемам мы!».

В стрічці Леоніда Бикова, руйнуючи існуючий стереотип герої війни, на екрані оживили хлопчачі 41-го року з усією своєю людською неповторністю. Завдяки чому виникає це довірливе відчуття, що вони були саме такими, як у фільмі.

«Ми були високі, русоволосі. Ви в книгах прочитаете, как инф. О людях, что ушли не долюбив. Не докурив последней папиросы».

Складаючись з коротких взаємопов'язаних між собою епізодів, драматургічна основа фільму «В бій ідуть тільки «старики»» відзначається простотою й цілісністю. В переносі сюжет картини багаторазово втрачає, бо зникають нюанси, що створюють особливості її сприйняття. Розповідь про прихід курсантів «спіскового» випуску в армію, про їх знайомство з війною, насичена внутрішнім драматизмом, наповнена деталями людських стосунків, що відразу завоюють нашу симпатію і увагу. Внутрішню життя картини — це змужніння «жовторотників», розуміння, що приходить з кожним новим смертю, мудрість життя — «війна справа «проходиться», а музика вічна». Як і на початку, в кінці фільму, в полк знову приїжджає юне пополненіє, і їм, теперішнім «жовторотникам», доведеться стати «стариками». Та між цими двома приїздами творчі стрічки відірвали нам дещо більше, ніж простий перелік подій. Цьому сприяє те, що окрім прямого, суто оповідального знаєння, атмосфера фільму несе додаткову емоційну інформацію, де безліч відтінків — гумор, кепкування, посмішки, серйозність завдань, вимогливість, раптові утеплення діалогов, народжені почуття відповідальності. Так, в пейзажній фразі Ромео: «Я не знаю, який подвиг здійснимо ми, але те, що ця ділянка на війні...» він розкриває більше, ніж інколи розкривається в багатослівній монологі. Це й характерніша Ромео, його, можливо, першого до кінця осмислення несподіваності війни, її невідомої жорстокості. І новим звучанням розкривається його кохання до Маші, в якому рицарська чистота і мужність в чомусь славне докором пинілім «спрошення» стосункам. І чомусь спливає в пам'яті назва попереднього фільму Л. Бикова під такою ж назвою «Де ви, лицарі?».

Таких прикладів, де епізод чи фраза важливі своїм внутрішнім змістом, можна навести багато. Можливо, й секрет стрічки Бикова в тому, що вона позбавлена прямолинійності, властивої багатьом фільмам про війну. Поважаючи нашу глядацьку таємність, режисер просто, дохідливо розповідає нам про трудові війни через атомний погляд, краплі поту, змоклі «мистецтва». І все це в жартом, бадьорому, без позн. В цьому велика правда фільму, котра приковує увагу, приносить довіру й любов глядача.

Художні засоби і прийом застосовані режисером, продумано точно й доречно. Так, ритм стрічки підкорено ритмам життя воєнного аеродрому: зліт, посадка, короткий перепочинок, бойова тривога, загибель маестро і його чудесні повернення, й знову бій. І здал, не встигнувши пригнати в трагічний тиш, зно-

ву зривається сміхом. В самому ритмі, в доречному короткому монтажі, що надає динамічності розповіді, нам пропонується відчувати те, що було: і ціну перепочинок, і мужність людей, які віддають своє життя і вмиють всім смертю назло радити й сміятися. І по-новому відчуємо безцінність кожної людини, безповоротності втрат, по-новому відчуємо, що таке війна.

При всій драматичності подій, протягом перегляду не залишає почуття радості, тієї, котра була від знайомства й спілкування з людьми, які сподобалися відразу й назавжди. Дивлячись на Кузнецика, Смага, Ілліну, Іх друзів, ми начебто знаємо про них набагато більше, ніж нам розказано. Можливо, Биков їх в чомусь зривається сміхом. В самому ритмі, в доречному короткому монтажі, що надає динамічності розповіді, нам пропонується відчувати те, що було: і ціну перепочинок, і мужність людей, які віддають своє життя і вмиють всім смертю назло радити й сміятися. І по-новому відчуємо безцінність кожної людини, безповоротності втрат, по-новому відчуємо, що таке війна.

«Будемо жити!»

Ще раз про фільм «В бій ідуть лише «старики»»

мусь осучасний, тим ближчі й зрозуміліші вони нам. Заслуга акторів у тому, що, створюючи певні конкретні характери, вони стали для нас узагальненням свого покоління. Щирість і відкритість, безпосередність і задоволеність — актори Сергій Іванов, Рустам Сагдулаєв, Сергій Підгорний, Володимир Тамашко та всі інші своєю приналежністю до стрічки ще більше чарували. В основному це випускники й студенти Київського інституту театрального мистецтва імені І. Карпенка-Карого. Вони досягли більшого, ніж просто достовірності чи певної мимовільності поведінки. Відбулося своєрідне розкриття їх творчих можливостей, їх акторських особливостей. Зокрема, Кузнецик у виконанні С. Іванова цікавий своєю ладською складністю, неординарністю. Безсумнівно, багато що йде від особистості наймолодшого актора. Але це більше від особистості Л. Бикова — режисера, що зумів зібрати цікавий акторський ансамбль, а, головне, допоміг розкритися молодим акторам. Безсумнівно і його акторська заслуга. Образ гвардійського капітана О. Титаренка — це не тільки образ людини, що має безліч позитивних якостей, а й людини, котра має

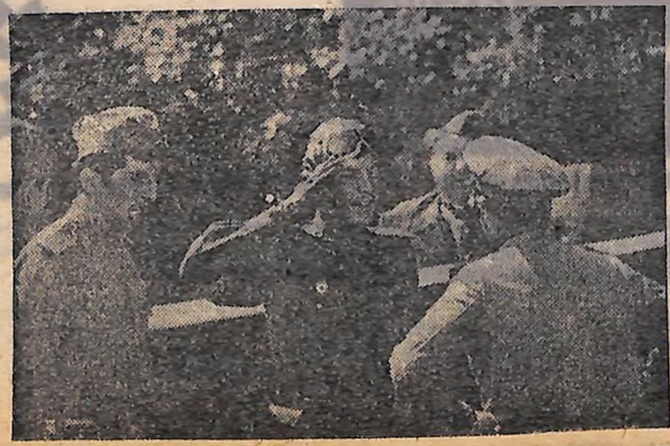
рідкісну здатність висловлювати добрим світлом всіх, хто поруч. Це здатність людей істинно мудрих, які мають дар повного розуміння іншої людини. Маестро, що так його зовуть за любов до музики, — і легендарний льотчик, і незаперечний авторитет, і приклад для наслідування. Потрапити до нього в другу «співачку» ескадрилью — бажання всіх новопривітаних. Пісні у фільмі — не тільки емоційна розрядка льотчиків. В них почуття власної переваги над війною, своєрідне презирство до неї. І хоч війна привається в стрічку бойовими вилетами та загибеллю друзів, все ж вона на другому плані. Бо на першому — людина з її мислями, з її життям.

Звукова партитура картини ретельно продумана. Від цієї співочею наша уява, асоціації — зозуля, зозуля, скільки їм жити? — і в підсумку сплав зорозого й слухового ряду народжує образ і повітряних боїв, і героїзму льотчиків. Пам'ятає пісню Сергія Скорцова? І хронікальні кадри, що органічно входять в художню тканину фільму, закладають основу для роботи оператора В. Войтенка. Пам'ятає діалог-санітарку, що під слова пісні «Ніч яка місячна» виносить пораненого з поля бою. І те щемливе почуття, що народжується від сплавів цих кадрів і слів пісень, що переростає потім в біль від смерті Сергія, від його останніх переможних слів: «Будемо жити!».

Герої стрічки — юнаки сорок першого року і стають у фільмі «В бій ідуть тільки «старики»» тим основним, що привертає нашу увагу. У фільмі відкриття людини воєнного покоління, відкриття її внутрішнього стану і настрою, що за своєю чистотою і світлістю, багато в чому споріднене тому, яке живе у фронтових рядках поезії П. Когана, С. Гудзенка, М. Майорова:

«Мир, как око для воздуха распахнут, Он нами пройден, пройден до конца, И хорошо, что руки наши пахнут Угрюмой песней верного санца. И как бы не давили память годы, Нас не забудут потому до века, Что, всей планете делая погоду, Мы в плоть одели слово «Человек!».

Т. МИРГОРОДСЬКА, м. Кіровоград.

ШКОЛА В СТАНІ ОБЛОГИ

Новими расовими сутностями почався шостий тиждень навчального року в Бостоні, де місцеві расисти чинять всілький опір здійсненню спільного навчання білих і негрівських школярів. Багато шкіл у південному Бостоні в ці дні по суті перебувають в стані облоги.

Вулиці міста, як і раніше, патрулюють загони національної гвардії. На стінах будинків і на асфальті з'являються написи з расистським заклинком «Влада білих». Ф. Сарджент, губернатор штату Массачусетс, де знаходиться Бостон, визнає, що найближчим часом обстановка в місті напружена чи поліпшиться.

Газета «Дейлі уорлд» звертає увагу на те, що в Бостон для підтримки місцевої реакції з різних штатів прибули ку-клукс-кланівські бан-

Болгарії «Тракія». Крім цього, трудівники комплексу вирішили зекономити 20 процентів палива і мастила.

Ініціатива колективу «Тракія» — лише один приклад активної участі болгарських трудящих у масовому русі за економію сировини, матеріалів і палива. Особливо розмах він досяг у сільському господарстві країни.

РАДЯНСЬКИЙ ТРАКТОР В МЕКСИЦІ

Мексиканські селяни дають високу оцінку радянському трактору марки Т-25А1, який останнім часом з'явився на полях країни. В одному з районів відбулася демонстрація роботи радянської машини. Присутні — представники сільських обшин, кооперативів, організацій приватних підприємств відзначили її чудові технічні дані, універсальність, високу продуктивність.

Якості тракторів, що їх випускає Владимирський тракторний завод, привернули увагу мексиканських промисловців. Уряд купив ліцензію на їх виробництво в країні. Тепер один із заводів переобладнується під складання, а потім і виробництво радянських тракторів.

ТУРБОТА ДЕРЖАВИ

Урочиста церемонія відкриття нового «соціалістичного села» відбулася в провінції Тіарет. Дайят Терфас — селище міського типу, збудоване державою. На його території розмістилися пошта, торговельний центр, диспансер, Будинок культури, кінотеатр, стадіон, станція сільськогосподарської техніки, дитячий садок та інші споруди громадського користування. Це вже десяте таке село, створене в Алжирі в рамках здійснюваної тепер у країні аграрної реформи.

ди, молодчики з «націонал-соціалістичної партії білих». У зборищах расистів беруть участь ультра з профашистського товариства Джона Берча. Вчора регіональне відділення союзу молодих робітників за визволення, американського комсомолу, прийняло заяву, в якій зазначається, що події в Бостоні — це «загаломонаціональна змова» расистів.

З МЕНШИМИ ЗАТРАТАМИ

«Роботу, яку виконували в минулому році трьома машинами, тепер робить двома». Під таким девізом працює колектив одного з найбільших аграрно-промислових комплексів

передплатуйте обласну молодіжну газету МОЛОДИЙ КОМУНАР

Наша адреса і телефони

316050. ГСП, Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87

ВІЛЯ 4400 КЛУБІВ-ЧІТАЛЕНЬ І ЗАРАЗ ЦЕНТРАМИ КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ БОЛГАРСЬКИХ МІСТ І СІЛ.

НА ФОТО: В СПОРТИВНІЙ СТУДІЇ ПОКАЗОВОГО КЛУБУ-ЧІТАЛЬНИ «ІСКР» В КАЗАНЛІКУ НАВЧАЄТЬСЯ 30 ЮНАКІВ І ДІВЧАТ.

АГЕНТСТВО «СОФІЯ-ПРЕСС».

Фото Л. МИХАЙЛОВА.

ФУТБОЛ

Залишилось два тайми...

Наближається до кінця перший етап розіграшу чемпіонату країни з футболу серед команд груп підготовки вищої, першої і другої ліг класу «А» та дитячих юнацьких спортивних шкіл підділів народної освіти. Передостанню зустріч вишаванці кіровоградської «Зірки» провели у Дніпропетровську з місцевим «Локомотивом».

Перший тайм не приніс успіху жодній команді — 0:0. У другій половині господарі поля забили у ворота гостей один м'яч, який і вирішив долю поєдинку на їх користь.

Сьогодні, 5 листопада, кіровоградці у себе вдома проведуть останню календарну гру. Їх суперниками будуть юні футболісти полтавського «Колоса».

„Колос“ — „Зірка“ — 0:0

Команди шостої зони другої ліги класу «А» закінчили важку дистанцію футбольного марафону чемпіонату країни. Останній матч кіровоградська «Зірка» провела в Полтаві з «Колосом». Як ми вже повідомляли, у першому колі поєдинок цих суперників закінчився з рахунком 3:1 на користь кіровоградців. Збірна гра проходила в обопільних атаках, але за 90 хвилин м'яч ні разу так і не побував у воротах. В результаті — нічия — 0:0.

«Зірка» закінчила сезон. Вона набрала 31 очко. Забила у ворота суперників 34 голи, а у своїй пропустила — 46. Після 17 місця в турнірній таблиці своєї зони, а переможцями турніру виступили миколаївський «Суднобудівник», які разом з харківським «Металістом» та командою спортивного клубу з міста Чернівців продовжать боротьбу за путівки до першої ліги.

В. ШАБАЛІН.

Погода

Вдень 5 листопада по території області і місту Кіровограду передбачається мінлива хмарність, невеликий дощ, по місту без істотних опадів. Вітер західний, 5-8 метрів на секунду. Температура повітря по області 5-8, по місту 5-7 градусів тепла. За даними Українського бюро погоди 6-7 жовтня очікується значна хмарність, місцями опадів, туман.

5 ВІВТОРОК

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.05 — Кольорове телебачення. Ранкова гімнастика. (М). 9.20 — Новини. (М). 9.30 — Кольорове телебачення. Програма мультівідеомі. (М). 10.00 — Кольорове телебачення. Телевізійний художній фільм «Полісся». (М). 11.15 — Новини. (К). 11.30 — Художній фільм «Вірність матері». (К). 12.35 — «Навільські казки». (Кіровоград на Республіканське телебачення). 17.15 — «На годину пам'яті». (М). 17.30 — Для дітей. «Тетя «Ліхтарик». (К). 18.00 — «Робітничі сесії». (Кіровоград). 18.10 — Оголошення. (Кіровоград). 18.15 — Кольорове телебачення. «Театр «Дзвіночок». (М). 18.30 — «Крайня передспівкован». Телепередачі переможців переджовтневого соціалістичного змагання. (М). 19.00 — Кольорове телебачення. Футбол. Кубок молодіжних клубів. «Динамо» (К) — «Енітрахт» (Франкфурт). (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Кольорове телебачення. Всесоюзний конкурс артистів естради. Заключний концерт. (М). 23.30 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 11.15 — Новини. (К). 11.30 — Художній фільм «Вірність матері». (К). 12.35 — «Навільські казки». (Кіровоград на Республіканське телебачення). 15.30 — «Телевізійний документальний фільм». (М). 16.00 — Концерт учасників хуліжницької соціалістичної. (М). 17.05 — Кольорове телебачення. «Дуїжність, діти». Концерт. (М). 18.00 — «Реклама, оголошення». 18.30 — «Великому Жовтню назустріч». Передспівкованна хвиля шахтарів. (Донецьк). 19.00 — Програма «Вісті». (К). 19.30 — Концерт. (К). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — «Сільськогосподар-

ський тиждень». (К). 21.45 — Художній фільм «Салют, Маріє». 1-а серія. (К). 22.50 — Вечірні новини. (К).

6 СЕРЕДА

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.05 — Ранкова гімнастика. (К). 9.20 — Новини. (М). 9.30 — Кольорове телебачення. Програма мультівідеомі. (М). 10.00 — Кольорове телебачення. Телевізійний художній фільм «Великий приборування». (М). 11.10 — Новини. (К). 11.25 — Телевізійна «Зоряний час». (К). 12.30 — «Піснями пошита земля». Концерт. (Дніпропетровськ). 15.30 — Кольорове телебачення. «Творчість юних». Концерт. (М). 16.00 — Телепередачі. (М). 16.30 — Концерт класичної музики. (М). 16.55 — Урочисте засідання, присвячене 57-й річчій Великої Жовтневої соціалістичної революції. Святковий концерт. (М). 20.30 — Футбол. Кубок УЄФА. «Динамо» (М) — «Динамо» (Дрезден). 2-й тайм. (М). 21.15 — Програма «Час». (М). 21.45 — Кольорове телебачення. Телевізійний художній фільм «Хорова дружина». (М). 22.45 — Футбол. Кубок європейських чемпіонів. «Сестик» (Корн) — Ірландія — «Арават» (Ерван). 2-й тайм. (Ерван). 23.30 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 11.10 — Новини. (К). 11.25 — Телевізійна «Зоряний час». (К). 12.30 — «Піснями пошита земля». Концерт. (Дніпропетровськ). 16.40 — Пам'яті афіна. (К). 16.45 — «Мелодії дружби». (Львів). 17.30 — Для дітей. «Іскорка». (Донецьк). 18.00 — Концерт. (К). 18.30 — Урочисте засідання, присвячене 57-й річчій Великої Жовтневої соціалістичної революції. Трансляція з Красної площі і площі ім. С. М. Кірова. (Москва).

7 ЧЕМБЕР

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.50 — Кольорове телебачення. Військовий парад і демонстрації трудящих, присвячені 57-й річчій Великої Жовтневої соціалістичної революції. Трансляція з Красної площі і площі ім. С. М. Кірова. (Москва).

ПРИРОДА: тис

ЛИСТОПАД ЛИСТОМ СТЕЛИТЬ

В народі про листопад кажуть: вересневий онук, жовтневий син — зимі батько рідний. Про листопад складено чимало прислів'їв та приказок: «Листопад стелить землю листом, а грудень снігом», «Листопад — не лютий, проте, спитає, чи одигнений та азутий».

Природа готується до зими. Ще кілька днів тому стояли мов золотом прикрашені дзвони, а вже різнокольоровий килим з листів вириває щільно землю. Осінній вітер зриває розкішні віяння з листяних дерев. Тільки сосни та ялини стоять о цій порі зеленими. Дуби, які не скинули своєчасно листя, так і будуть стояти до самої весни: тоді у них настане ще один листопад. В народі помічено, що пізній листопад весни — на сувору затишну зиму.

У тваринному світі теж стається істотна зміна. Борсуки остаточно підготувалися до зимової, але спати ще не лягають. Кожної ночі наставляють вони своїми мисливськими угоддями, збираючи все їстівне: де вірну мисль розгребти, а де пеню старий розламає, а де вигрибає хробаків з-під лісової підстилки, чи збирає ягоди горобини навколо дерев. Хоч під шкідливою товстою шаром снігу, та зима довга, а запасів борсуки майже не роблять, тому підкріпитися ніколи не завадить. В лісах чи перелісах бродять козулі й лосі. Зрідка ще можна почути, як реве сохатий, та шлюбні ігрища вже закінчилися. Самці козулі поспішають свої роги, а до зими в них виростуть невеликі ріжки.

Зайці, лисичі, курці одягаються в теплі кожухи. Закінчилися спокійне життя для диких тварин: почався мисливський сезон. Добре, що створено заповідники, заказники, що заборонено полювати в приміських зонах: пестакі шани на вяртування значно збільшуються. Перелітні птахи вже відлітають на південь. До нас же прибувають з півночі чечетки, чіпчухи та інші птахи. В листопаді відлітають синігорі під нічним світлом — на відліг. Гали півку кричали — на дош, півку — на заметіль. Останній тиждень листопада на південь — нещодавній чечейка чечей.

М. ЛИТВИНОВ.

Кіровоград. «Пісні шаленого дитинства». Концерт. (М). 13.00 — «Ленін у Жовтні». Художній фільм. (М). 15.00 — Кольорове телебачення. «Пам'яті адреси — Радянський Союз». (М). 16.00 — Кольорове телебачення. «Жовтневий парад». Поетична композиція. (М). 16.15 — «Молоді». Художній фільм. (М). 17.45 — Програма мультівідеомі. (М). 18.15 — Кольорове телебачення. Художній фільм «Цемента». 1-а серія. (М). 19.00 — Кольорове телебачення. «Радянський Союз очима зарубіжних гостей». (М). 19.40 — «Вогні вперку». (М). 20.30 — Кольорове телебачення. Репортаж про військовий парад і демонстрації трудящих, присвячені 57-й річчій Великої Жовтневої соціалістичної революції. Трансляція з Красної площі. Хрестоматія і площі ім. Кірова. (Київ, Кіровоград). 13.00 — Програма передач. (К). 13.05 — Фільм-концерт. «Радій, земле рідна». (К). 14.15 — Художній фільм «Людина з рушницею». (К). 15.45 — Кольорове телебачення. Для дітей. «Сонечко». (К). 16.45 — Концерт радянської пісні. (Львів). 17.30 — «Інтерклуб». (К). 18.30 — «Широкі програми». (К). 18.50 — «Святує Радянська Україна». Спеціальна програма «Вісті». (К). 19.15 — «Не розстанусь з комсомолом». Концерт. (Володимирград). 20.15 — «На добраніч, діти!». (К). 20.30 — Кольорове телебачення. Репортаж про військовий парад і демонстрації трудящих, присвячені 57-й річчій Великої Жовтневої соціалістичної революції. (М). 22.00 — Художній фільм «Надія». (К). 23.30 — «Святує Радянська Україна». (К).

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Гайдуків 2.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.